

Малое ІПАЛЕСЬСЕ

Нумар 1 (6) Красавік 2002 222010 Крупкі вул. Кутузава-7 тэл. (01796) 56896 mp@crossrd.org by Наклад 150 ас.

МОЛАДЗЕВАЕ ВЫДАНЬНЕ КРУПШЧЫНЫ

ПАДВОДЗЯЧЫ ВЫНІКІ

У весну мы брали ўдзел у футбольным турнірам на Кубак Незалежнасці, што праводадзіўся ў Барысаве ў межах Менскай вобласці. Празд некалькі тыдняў у вёсцы Нача праводадзіўся I-шы раённы краязнаўчы зылёт. Сярод 10-ці камандаў бытоты скайцкіх – СШ №№ 1 і 3 м. Крупкі і Страславадзкі СШ. Пасля трох дзён упарных, бескампромісных спаборніцтваў трох першых месцы занялі скайты Старой Слабады і СШ №№ 1 і 3 м. Крупкі (кіраўнікі скайцкіх адзінак адпаведна: Баравуля М. А., Аляхновіч А. П. і Пушкіна Я. А.). Прыемна было чуць, як настайнікі і вучні іншых школ раёну казалі пра

нас: «Канешне, дзе тут пераможаш, – скайты прафесіяналы ў краязнаўстве!»

Чэрвень прынес нам доўгачаканыя археалагічныя раскопкі й адпачынак на возеры Сляцява! Нас было ўжо 60 чалавек, працаўалі ў дзіве зъмены і зрабілі шмат адкрыцьцяў і знаходак. Унікальным можна лічыць выдатна захаваны наканечнік дзіды V ст. ад Н.Х., што знайшоў скайт Але́сь Зі́зіка. Паводле словаў скайткі Карыны Кобы, летнік атрымаўся: «Абалдзецы!»

У ліпені працягваліся вандроўкі. Старэйшыя скайты праводзілі самастойныя шматдзённыя паходы, дзе практыкаваліся ў скайцкім дось-

2001 год быў вельмі багаты на падзеі для скаўтаў Малога Палесься.

На Бабры на гумовых чоўнах

ведзе... і паліваньні на самоу!

Капель баброў, выдатна скончыўшы курс у ВНУ «раскрыці» Пятровіча на пяцідзённы водны паход на Бабры на гумовых чоўнах. А прысутнасць мастака Варламава і такіх дасьведчаных вандроўнікаў як «Фішка» і «Кабан» пакінула незабыўнае уражаныне, – прыколам не было канца...

У жніўні мы ўдзельнічалі ў Нацыянальнім скайцкім летніку «Ля Будслаўскай сівятыні». Тут мы нарэшце адшукалі месца, дзе прысутнічаюць усе элемэнты скайтнага побача, – Храм і цудадзеяны абраз Маці Божай Будслаўскай, карысная праца, рэчка, лес. Вырашылі зрабіць гэты летнік штогадовым.

Увесень правялі ячэ адныя раскопкі пад кіраўніцтвам навуковага супрацоўніка АН РБ Аляксея Іванавіча Мах-

чака. Працаўалі на гарадзішчы «Замачак» ля Бабра. Цікавыя знаходкі, – будзе працяг у гэтym годзе. Узімку 2002 г., як заўсёды, скайкае навучаныне, турыстычныя паездкі, падрыхтоўка да наступнага скайцка-краязнаўчага сезона.

17 сакавіка ў Менску адбыўся Сойм РГА «Аб'яднання беларускіх скайтаў». Ад нашай харугвы ў кіруючыя структуры абрани два скайты – Павал Драніца і Пятровіч. 21 сакавіка 2002 г. спонукліася 10 год РГА АБС! Віншую ўсіх скайтаў Малога Палесься і жадаю Моцы, Веры, цярпеньня і нашых скайцкіх... прыколаў! Спадзяюся, наперадзе нас чакае цікавае, поўнае прыгодаў і нечаканасцяў скайкае жыццё.

Напагатове!
Жыве Беларусь!

Куратар харугвы
Андрэй Аляхновіч

ПАДАРОЖЖА Ў БУДСЛАЎ

Ля Будслаўскай святыні

Спачатку тут пасяліўся адзін манах, потым прыехала яшчэ некалькі братоў бернардынцаў, якія ў хуткім часе пабудавалі невялічкую капліцу. У 1591 г. быў узвядзены і асьвячаны драўляны касьцёл. Будоўля першага каменнага касьцёла пачалася ў 1633 г. У 1731 г. пры касьцёле адкрылася духоўная школа, дзе выкладаліся ма-

ральная тэалёгія і рыторыка, а пазней і музыка. Новы мураваны касьцёл быў пабудаваны ў 1767 – 1783 гг.

Летася мы – скauty Maloga Palесьse – наведалі гэтую мясцовасць. Дабрацца да Будслава было складана: спачатку на электрычцы да Менску, потым да Маладечна, а адтоль ужо на дызлі да Будслава. Падарозе да

Сённяшні Будслаў – гэта невялічкая вёска ў Мядзельскім раёне Менскай вобласці, але яна мае сваю багатую гісторыю. Першая згадка пра гэтае паселішча датаваная 1504 годам. Менавіта тады князь ВКЛ Аляксандар Ягелончык падараў віленскаму кляштару бернардынцу 600 моргаў лесу над ракой Сэрвеч.

нас далучыліся вілейскія скauty.

І вось мы ўжо на станцыі «Будслаў», да вёскі яшчэ калі двух кіляметраў, але ўжо здалёк бачны вежы Будслаўскага касьцёлу. Касьцёл пабудаваны ў стылі позняга барока, адразу звяртае ўвагу вандрайроніка сваёй прыгожай мансардаю, якая крыху выступае з дзвума ярусамі і з дэльвіямі ўпрыгожанымі рознымі капітэлямі, калёнамі мансарды і дэльвіямі вельмі арыгінальнімі вежамі, ажно з чатырма ярусамі. Франтон касьцёлу здалёк вызначаеца шасцю стылёвымі вокнамі і трымя дзвярыма галоўнага ўваходу.

У талоўным алтары касьцёлу зъмешчаны цудоўны абраз Маці Божай Будслаўскай – нацыянальная святыня Беларусі. Гэты абраз віленскі ваявода Ян

Пац атрымаў ад папы Клімента VIII. Пасля сьмерці Яна Паца ў 1613 г. абраз быў перададзены бернардынкам. Па памераш абраз невялікі, у срэбным акладзе, у каронах, упрыгожаных камянямі. На ім намалявана Божая Маці з Дзіцяткам Езусам на руках. Абраз у хуткім часе стаў знакамітым, бо вернікі, якія маліліся перад ім, атрымлівалі патрэбныя ласкі і аздараўлены.

Свайм выглядам, гармоніяй і веліччу ён захоплівае ўяўленьне госьца, пераносіча яго ў думках у іншыя, минулыя часы.

За час знаходжання ў Будславе (а мы там знаходзіліся ажно пяць дзён) мы прыбываў парк, уладковалі наваколье касьцёлу і, наогул, добра правялі час.

Валер Арцюховіч

СЯЛЯВА-2001

Гэтым летам я ўпершыню пабывала ў летніку. Мне вельмі спадабалася.

Разъмешчаны гэты летнік у Янаушчынскай школе на Сяляве. Там было шмат дзяцей, і мы ўсе разам гулялі ў розных гульнях, удзельнічалі ў розных конкурсах. Было веселая цікава.

Але самае галоўнае тое, што на высьпе адбываліся раскопкі. Археолягам з Акадэміі Навук дапамагалі скauty Maloga Pa-

лесьse. І хоць знаходак было шмат, але далёка на кожнаму пашанцевалі. Вось мне дык пашчасціла – я знайшла фрагмент жалезнай прылады (вы ж веда-

На раскопках

еце, што ў часы ранніх жалезнага веку гэты мэтал цаніўся як золата) і была вельмі задаволеная.

Прыканцы летніка мы спаборнічалі на паласе перашкодаў (таксама на высьпе), хадзілі ў начны паход.

У апошні дні ўсе былі сумныя, расчуленыя: ніхто не хацеў разыўтвацца. Але ня будзем сумаваць! Наперадзе нас чакае працяг. Спадзяюся, што ў наступным годзе летнік на Сяляве будзе яшчэ лепшым.

Юля Ласяняк

ЯК МЫ ДАПАМАГАЛІ АРХЕОЛЯГАМ ДАСЬЛЕДАВАЦЬ БАБРОУСКАЕ ГАРАДЗІШЧА

Раскопкі – гэта вельмі цікава, асабліва ў добраі кампаніі. Позьняй восеньню 2001 г. мы, скаўты Малога Палесья і студэнты гістарычнага факультэту БДУ пад кірауніцтвам археоляга А.І.Махнача распачалі працу.

Усё, здавалася б, як заўжды: жарты, знаходкі. Апошніх, праўда, траплялася малавата. Хтось зноўдзе пацерку, хтось – вельмі рэдкі аскепак мэталічнай прылады. Кераміка, якой заўжды бывае шмат – і тая была дробная. Археоляг гэта патлумачыў тым, што на гарадзішчы адсутнічаў дзэрнаўы слой, а значыцца, кіслород, які лёгкага трапляў у культурны слой, «паёў» тысячагадовыя

рэзы. І да таго ж гарадзішча не было стала заселеным пунктам, туды хаваліся толькі падчас небяспекі.

Вось так э́т цікавымі аповедамі ды жартамі мы скончылі працу. Але

самы вялікі жарт адбыўся ў апошні дзень, калі студэнты-археолягі ўжо зъехалі, а мы засыпалі раскоп. Пачалі трапляцца... вялікія кавалкі керамікі і нават фрагмент праселка. І

дзе б вы думалі? Там, дзе капалі студэнты.

Ня ў крыўду им будзе сказана, але ўжо даўно заўважана, што школьнікі – найлепшыя археолягі!

Таянія Выглазава

Падчас восеніскага сумеснага паходу кольяй «Ваўкоў» і «Тыграў» старэйшы скаут Анатоль падрабязна распавеў мне аб нашым скаўцкім штандары. Ён мне адрэзу спадабаўся. І тут

Я СЪЦЯГ АНОСЕЦ

Быць съцяганосцам вельмі адказны абавязак. Але я ня стрымцеў перад гэтым заданьнем.

нечакана, Пятровіч кажа, каб я ўзяў съцяг і што з гэтае хвіліны, – Я СЪЦЯГ АНОСЕЦ.

Я быў са съцягам усюль, дзе мы хадзілі, – на стаянцы каменна-ага веку, на востраве пасярод возера Сілява, на старых могілках, падчас іх вывучэння. Спачатку было цяжка хадзіць са съцягам, напрыклад, падчас археалагічнай выведкі. Але потым Анатоль навучыў мяне як праўльна тримаць і абыходзіцца з ім, – і я хутка прыстасаваўся.

Съцяганосец, як і іншы скаут, павінен ведаць пра съцяг наступнае:

1. Памеры скаўцкага съцяга – 60 x 120 см

2. Съцяг уяўляе сабой белае палотнішча з чырвоным крыжкам. У перакрыжаваньні ляжыць лілея АБС (РГА Аб'яднанье беларускіх скаўтаў) узятая ў авал.

3. Ён зъяўляецца съцягам сцяготага Юрыя, апекуна мужчын-беларусаў.

4. Белы колер – чысьціня, бязгрешнасць.

5. Чырвоны колер – кроў Ісуса Хрыста, пралітая за грахі людзкія.

Скаут заўсёды павінен шанаваць свой съцяг і бараніць яго ўсімі магчымымі сродкамі.

Скаут Юрась Целеш,
кольяй «Ваўкоў»

У ПОЛАЦКУ

Я вельмі люблю гісторыю нашай Бацькаўшчыны. Не магчыма быць абыякавым пры выглядзе старадаўніх храмаў, замкаў, кніг, манэт. Усім гэтым карысталіся нашыя продкі і пакінулі нам у спадчыну.

Я ганаруся, што нарадзілася на эямлі, якая мае багатую гісторыю і якая выхавала вялікіх людей, імёны якіх ведае ўесь свет. Таму, калі міне праланавалі паехаць на экспкурсію ў старажытны Полацак, я вельмі ўзрадавалася.

Дарога ў цыгніку заняла амаль шасцьць гадзін, але заснучу па-сапраўднаму ніхто з нас ня змог: усе хацелі хутчай убачыць самы старажытны горад Беларусі.

За час экспкурсіі мы пасыпелі наведаць храм Святой Багародзіцы, музэй першадруку, Сафійскі Сабор, Спаса-Эўфрасі-

ГІСТАРЫЧНАЯ ДАВЕДКА

Што значыць Полацак для Беларуса? З’вернемся да гістарычных зъвестак

Назва «Полацак» трапляецца ў летапісах пад 862 г. Ён зъўляўся цэнтрам Полацкага княства. А княства было моцным незалежным дзяржавам.

Полацкае княства «клабачыла» за сваё існаваньне шмат князёў, але найвышэйшага ўздыму дасягнула пры княжанні Усяслава Чарадзея. Суседзкія князі ась-

сінейскі манастырь.

У Сафійскім саборы мне найбольш спадабаўся арганны канцэрт Ксеніі Пагарэлавай. За пайдэйны мы пазнаёміліся з духоўнай музыкай, пачулі як гучыцы арган. Гэты інструмент змайстраваны ў 1985 г. чешскай фірмай «Рыгер Клос» па індывідуальнym праекце і мае 3905 трубаў (!), зробленых з розных пародаў дрэва і металічных сплаваў.

Мяне уразіў таксама Спаса-Эўфрасінейскі манастыр. Яго

церагаліся Усяслава, і таму мала хто спрабаваў захапіць Полацкае княства.

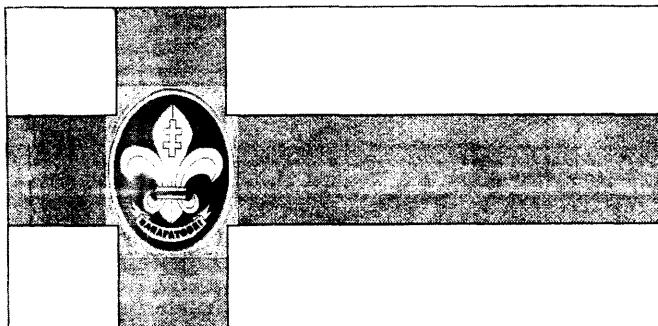
Самае галоўнае, мне здаецца, гэта тое, што Полацкае княства дало пачатак беларускай дзяржаве насыці. Такім чынам, нашай дзяржаве — болей за тысячу год!

Беларусам ёсьць, чым ганарыцца.

Андрусь Шкіленак

**ГЭТА
НАШ
СЪЦЯГ!**

(читай на с.3)

РАЗВІТАНЬНЕ ЗЬ СЯЛЯВАЙ

Хутка, амаль непрыкметна праляцелі трывдні. Шмат чаго добра ганы нам прынеслы: новыя знаёмыя, цікавыя заходкі на гарадзішчы. Але прысьпей час разьвітватаца.

Больш чым палова скайтаў паехалі дадому. Было сумнавата. Пачалася апошняя дыскатэка. Усе бегалі, быццам іх пчолы пакусалі, занатуваці тэлефоны сваіх сяброву, пакідалі на памяць аўтографы ў кляндырьках, пісалі добрыя слова й зычэнні. Але самае цікавае пачалося потым, пасля 2-й гадзіны начы.

Самая мужньяя, тыя, хто ня спаў, узбройшыся тубікамі з зубной пастай, начапілі пакідаць свае «графіцы» на тварах, руках, нагах іншых. Гэта было нешта! Заходзілі ў суседні пакой, а там стаяць чалавек пяць і мэзаонъ-квэдзяючы аднаго, другога, трэцяя... Паступова дабраліся ў да важкатах, нанеслы ім на твары «маску мятную». Наведваліся да іх «госьцьці» ажно чатыры разы! Завіталі ў да першага звязу. Усё было о'кеу, усе спалі. Мы начапілі сваю справу. Але раптам расплющвае-

вочы Пятровіч і са словамі: «Што? Ужо пад'ём? Хутка спаць!», – устае, набліжаецца да нас. Мы, канешне, лататы, чапляючыся адзін за аднаго, уцякаем, куды далей.

Недзе а шостай раніцы я сустракаюся тварам да твару з выхавацелькай Марухайнай Г.Л. Яна ў мяне пытаецца: «Таня, чаго тыт тут гуляеш?!» Я ня ведаючы, што адказаць, гляжу на яе і кажу: «Ужо во-сем гадзін, так? Хутка на зарадку ці не?» Яна глядзячы на гадзіннык, а потым на маю пасту нешта хацела сказаць, але я звыкла ў суседні пакой.

Вельмі шмат цікавага яшчэ было апошняй ноччу. Я нават рабіла на тварах у хлопцаў «аплікацыі» – шмат пасты, а паўзверх пасыпанае пер'е. Спрабавалі нават прышываць Мікалая К. да падушкі. Вось. Раніцай, калі ўсе прачнуліся ўсе-усенкі былі белыя, перапацка-

Выбірай Сялявай!

ныя і рукі, і ногі, і галовы, і твары, і адзеньне, і аубутак. Тубік з пастай нікога «не мінуў». Усім дасталося!

Вось так і скончыліся нашыя незабыўныя прыгоды. Потым мы яшчэ раз, апошні раз хадзілі на возера, каб выкупатаца, разьвітала-

ся з Сялявай і паехалі дадому. Але як не хацелася нам пакідаць летнік: спадзяемся, што ў наступным годзе мы ізноў прыедзем і там будзе на горш, чым летася.

**Скайтка
Тацяна Выглазава,
кап'ё «Зубры»**

Неяк да мяне прыйшоў Андрус Ермаловіч і прапанаваў выправіца ў вандруку на трысціняговым чауне на цэлы месяц.

Мяне гэта зацікавіла, я згадзіўся, і мы начапілі зьбірацца. І тут да нас завітаў Янік Гліннік і прапанаваў выправіца ў вандруку больш экстремальная – бязь ежы і рэчач. І мы згадзіліся!

Назаўтра раніцой на першым аўтобусе мы паехалі на Сяляву.

СУПЭРПАХОД

Прыехаўши на месца, я і Андрус Ермаловіч начапілі рабіць човен, а Янік начапілі гатаўца ежу з таго, што знойшоў на берэзе. І вось зрабіўши човен, пад'ёшы мы рушылі ў вандруку.

Калі мы адыйшли ад берага мэтраў сто, я прапанаваў схадзіць на самовыя ямы. Анд-

русы і Янік згадзіліся. І мы рушылі ў напрамку самовай ямы. Наперадзе ў нас было шмат выпрабаванняў, але нарэшце мы дабраліся да самовых ям.

І тут мы заўважылі, што на нас пльве сом, – мы разгубіліся і ня ведалі, што рабіць. І тут Янік не- (працяг на с. 6)

Малое ПАЛЕСЬСЕ

СУПЭРПАХОД

(пачатак на с. 5)

чакана сказаў, што трэба рабіць ногі. І мы пачалі грэбсьці да берага як мага хутчэй, але сом ад нас не адставаў мэтраў трыста, а толькі потым пачаў адставаць, бо ў яго быў слабыя лёгкія. Дабраўшыся да берага, мы пачалі гатаўваць ежу. Пад'ёшты, вырашылі, што начаваць будзем на дрэвах, бо сом на дрэва не залезе... так прайшоў першы дзень.

Прачнуўшыся раніцой, мы зъязльзі з дрэваў. Вельмі карце-ла есьці, але не было чаго. І тут нечакана Янік праланаваў злавіц і зъесці таго сама. Мы пачалі разважаць, як яго злавіць. Прайшоў нейкі час, і тут Андрусь кажа: «Давайце я зайду ў возера і пачну што дурны дражніць сама. Як толькі ў яго лопнене цярпеньне, ён з усімі моць папрына-мяне, а я пачну хуценька змат-вацца на бераг, а ён будзе плыць з такой вялікай хуткасцю, што выскочіц на бераг. Тут мы яго і

даб'ем палкамі. Як кажуць, галоўнае заваліць, а там затапо-кам».

Мы зь Янікам выламалі па дубу-цу і сталі на беразе, а Андрусь зайшоў у воду і пачаў выпен-дравацца. Гэта доўжылася амаль гадзіну. У мене пачалі паболь-ваць руکі ад дубца. І тут нечака-

на Андрусь выбег на бераг, а сом за ім! Мы зь Янікам пачалі біць сама дубцамі, але ўсё дарэмна, – ён адбіваўся кулакамі... І тут я вырашыў, што трэба заходзіць з хваста. Пакуль Янік махаўся, я зайшоўшы са сьпіны, даў сому па галаве і ён адрубіўся. А мы вырашылі, пакуль сом не прый-шоў яшчэ ў сябе, трэба яго зъесці...

І так цэлы месяц: прыгоды, паляванье, рыбалка і выраба-ванні... Сапраўднае скаўткае жыццё.

Кавалеўскі Анатоль

Крупскія Томы Соеры і
Гэклъбры Фіны

Адным з заданняў на раён-ным краязнáучым зълёце быў конкурс на лепшую знаходку. Пайшлі мы на яе ажно ў Радзі-цу – за 7 кілямэтраў ад Начы.

Радзіца – гэта маленькая, ста-ржытная вёска. Ейная назва паходзіць ад слова «райца», «даваць параду». Менавіта там у сярэднявечны зьбіраліся на-шыя продкі на веча.

Калі мы падыходзілі да вёскі, дык вырашылі «прашніраваць» навакольныя ўзараныя агароды. Досыць доўга нам нічога не траплялася. Але вось адзін наш хло-пец падняў кераміку. Пачынаю-чы ад гэтага месца, паверхня зямлі была бы ўсланая кавал-камі глінянага посуду. Праз 10 хвілінай мы ўсё сабралі.

Далей праз дарогу ад Радзіцы убачылі гарадзішча. Калі ісці па ёй далей, дык праваруч убачыш

ТАЯМНІЦЫ ВЁСКІ РАДЗІЦА

У ваколіцах Радзіцы

абрыў, дзе некалі была рака, а цяпер – болота, парослае дрэ-вамі. Гэтае гарадзішча і было месцам збору князей. На думку нашых настаунікаў, яно было хутчэй не абарончым збудавань-

нем, а рытуальным месцам сходу, съвятынішчам роду.

На турбазу мы прынесылі пакет знаходак. І занялі 2 месцы ў конкурсе на лепшую знаходку!

Антоць Шкіленак

Адной восеньскай нядзеляй я прачнуўся раным рана, бо трэба было ісьці ў паход. На станцыю Бобр мы дабраліся цягніком. Набралі ў бліжэйшым калодежы вады й рушлі далей – на гарадзішча.

Ужо на першай прыгожай паліяне мы зрабілі некалькі фотаздымкаў. Знайдзеная гарадзішка мяне ўразіла глыбінёй ірвоу і вельмі стромкімі схіламі. Па памерах яно было зусім невялікае, густа парослае дрэвамі. Склáуши заплечнік, мы пільна агледзелі гарадзішча, зарысавалі памеры.

Затым мы наведалі г.зв. Высокі бераг. Ён не дарэмна так назы-

чуктар(16). красавік 2002

МОЙ ПЕРШЫ ПАХОД

Браты-кашэвіры

ваца, таму што мае вышыню ажно трохпавярховага дому. Калі

зъ яго спусьціца долу, а потым ускараскацца ўгору, ды больш ужо не захочаш гэта паўтараць, бо зазнаеш сапраўдны баль у нагох. Але сярод нас быті чэмпіёні!

Паволі наблізіўся час абеду. Мы выцягнулі жэрабя, хто будзе галоўным кухарам і хто будзе мыць кацялак. Паслья смачнага абеду мы гулялі у «ящура», сипявалі песні і проста галéкалі. Было надзвычай весела. Дамоў мы пайшлі пешшу – 8 кіляметраў. Змарыліся, але душа сипяла.

Антона Шкіленак

Рэперы (слушаюць RAP і HIP-HOP). Зьбираюцца каля крамы «Лéксса». Прыносяць магнітафон і пад музыку RAP-у і HIP-HOP-у жартуюць, танчачы брэйк, «бамбяць» графіці.

Гопнікі (слушаюць палсы). Зьбираюцца каля гастронома. Потым ходзяць увесе вечар ад цэнтра да съветлафора і назад...

Кіслотнікі (слушаюць PRODIGY). Яны ня ходзяць па вуліцах, а зьбираюцца ў кагосьці на кватэры і ўсю ноч скучуць пад PRODIGY.

Панкі і анархісты (анархія – маці парадку). Яны распіліваюць съцены, ліфты, дзвёры і ўсё, дзе можна пастаўіць знак анархіі.

Кінаманы (любяць кінафільмы). Кожны вечар прыйдзяць у кіно і глядзяць фільмы ў кінатэатрах.

Наркаманы (тыя, хто колюцца). Яны зьбираюцца, дзе ім патрэбна. Колюцца, нюхаюць, паляць, каб толькі атрымаць кайф.

КРУПСКІЯ ТУСОЎКІ

Сатаністы (тыя, хто верыць у сатану). Яны зьбираюцца ў сваіх куточках і праслаўляюць сатану...

NRM-аўцы (тыя, хто слухае NRM). Фанацеюць ад лепшага беларускага гурта NRM. Слухаюць яго, дзе прыйдзеце – на вуліцы, па хатах, у школе (нават на ўроках!). Носяць фірмовыя чорныя майкі з сымбаліямі NRM.

Вожык

КАМЯНІ

Вось яны, камяні, съведкі мінулых часоў. Там, дзе ляжаць яны, ціха звоніць званы, Чуецца подых стагодзьдзяў і шэпт іх галасоў. Вось яны, съведкі мінуўшчыны. Вось яны, валуны.

Плачуць здані мінуўшчыны аб колішніх днях, Плачуць яны, самотныя, аб дарагіх часах, Плачуць яны, мне мілія, аб усім і ўсім, Што страціла ты на ростанях, Бацькаўшчына мая.

Парашилава Марыя

СЪМ ГРЫНКІ

Бабуля прадае зёлкі.
Падыходзіць хлопчык і
пытае:

– Ну як, дапамагаюць
гэтыя расылкі?
– Яшчэ як дапамага-
юць! Сыну вось ужо
другую машыну купіла.

Муж незадаволена
пытае ў жонкі:

– Ты папрасавала
мой касьцом?
– Папрасавала.
– Няправда. У мяне ў
кішэні былі пяць даля-
раў і яны на месцы.

– Алеся, а твой муж
храпіць учачы?

– Не.
– Во шчасльвая,
хочь съпіш спакойна.
– Во шчасльвая... Я
яго ўсю ноч за нос трыв-
маю.

– Андрусь, выклучы
тэлевізар. Гэты фільм
нельга глядзець дзе-
цям.

– Мама, яны ўжо ца-
лаваліся.

Бабуля пытае паса-
жыраў трамваю:
– Гэта, мабыць,
апошні прыпынак, што
үсе пабеглі да выхаду?
– Не! Гэта паявіўся

кантралёр!

Сын пытае:
– Тата, ты баісься
тыгра.

– Не.
– А ільва?
– Не.
– А калі яны разам?
– Не.
– А чаго ты тады
маму баісься?

– Бабуля, а чаму
Зямля верціцца?

– Ах ты, нягоднік!
Зноў бацькавы каняк
выліў!

У мэтро:

– Вы на наступнай
сыходзіце?

– Не калбасіць.
– Вы будзеце сы-
ходзіць?

– Не калбасіць.
– Да пасуньцесь!!!
– Не калбасіць.
– А вы хоць іншыя
слова ведаецце?
– Аквалянг.
– А прычым тут аква-
лянг?

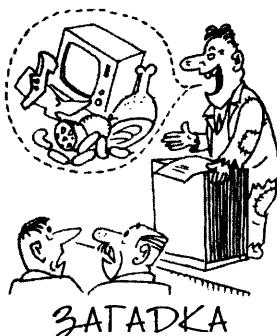
– Не калбасіць.

У краме:

– У вас селядцы
ёсьць?

– Ёсьць, трэці гату-
нак.

– Як гэта?
– Няма мяса, кась-
цей, плаўнікоў і хваста.
– А што тады ёсьць?
– Кошт.

Ён ня лысы, а вусаты,
Ён ня бедны, не багаты,
Ходзіць задам налярод
І заўсёды за народ.

